

LA CAMPANA DE GRACIA

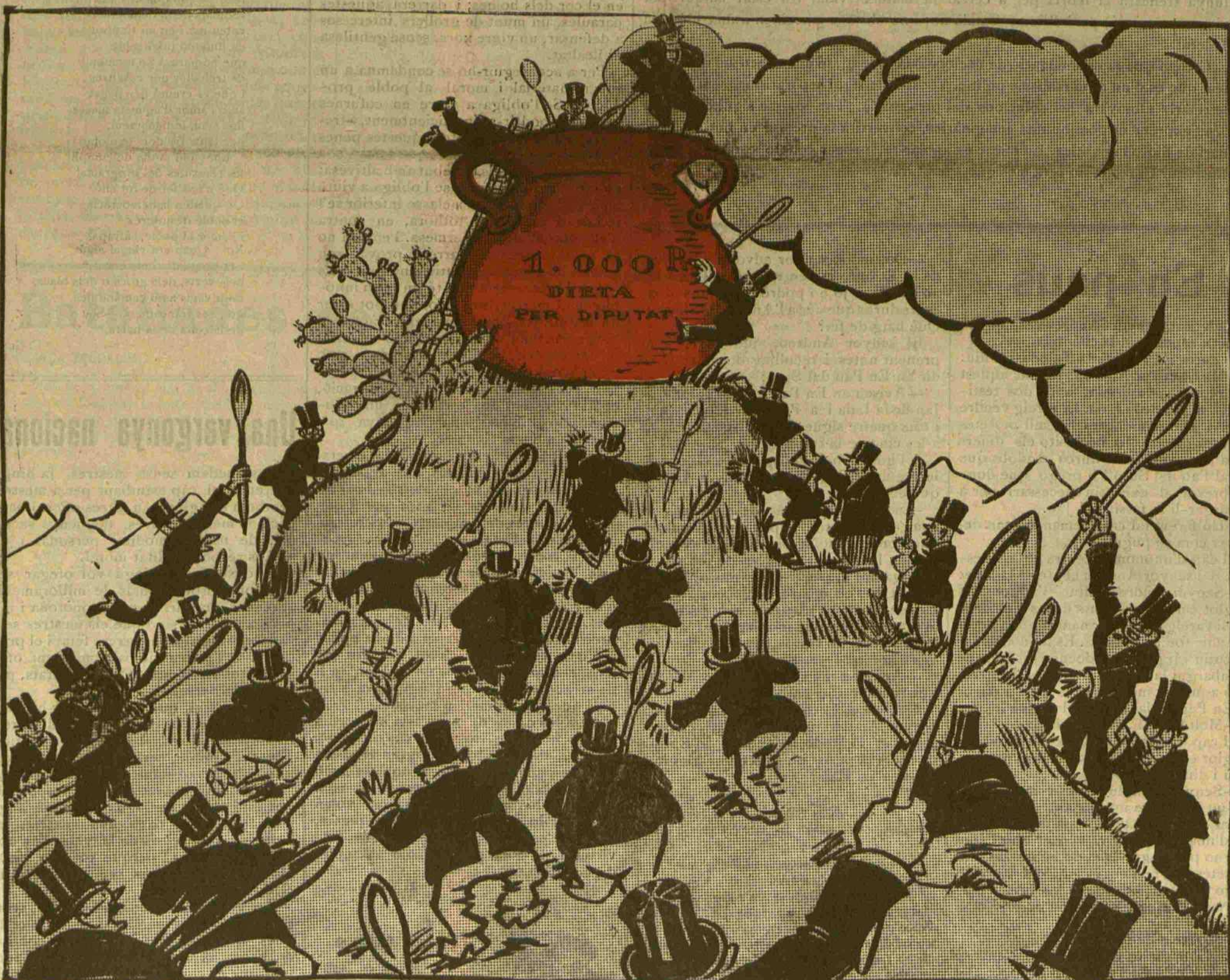
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

L'atac dels diputats espanyols

El dia de l'aniversari de la desfeta d'Annual, es votà al Congrés la dieta de mil pessetes mensuals per a cada diputat. Es un fet memorable que la història no deixarà de consignar.

El retorn al federalisme

S'ha parlat aquests dies, amb ocasió d'un article del nou setmanari *Acció Catalana*, de les tendències separatistes de part de la nostra intel·ligència. Uns quants escriptors han expremut el tema suggestiu, i *La Vanguardia*, sense fer escarafalls, amb la ploma d'En «Gaziel», naturalment, ha especulat sobre el separatisme. Això és un avenç. S'és dit que les idees no delinqueixen, però els mateixos que ho diuen, neguen tot dret a discutir el concepte de pàtria. Un anarquista s'accepta que la negui en nom de l'internacionalisme. A un nacionalista no se li vol tolerar.

El diàleg ha demostrat que els separatistes no són separatistes. L'article de *Acció Catalana* afirmava que volien el dret d'ésser-ho, però que si Catalunya obtingués la seva plena sobirania, no's negaria, després, a una col·laboració. Es a dir, se reivindicava el retorn al pacte. Se volia la convivència, després de renunciar voluntàriament al dret de l'isolament.

Un federal no's pot oposar an aquesta doctrina, però, francament, és doctrina purament especulativa, pròpia per a un tractat públic, no pas per a portada a una fulla d'acció, perquè aconduïx a lo que podríem nomenar l'escolàstica del nacionalisme. Així seriem conduïts a l'extrem oposat del pragmatisme regionalista. Aquest se nega a moure's de les realitats immediates i tangibles. Els neopactistes cauen en l'estilització del seu ideal. Hem dit que eren els escolàstics del nacionalisme. Podríem afegir que'n són, també, els simbolistes.

Tota aspiració irrealitzable deu ésser eliminada. Hem d'ésser tots uns, esborrant totes les desigualtats—diuen els unitaris. Aleshores les vives realitats es redrecen davant d'ells. No podem ésser iguals, ni copartíeps, sinó és mitjansant una col·laboració deliberada—diuen els separatistes. La realitat viva, torna a aparèixer i a contradir an els utopistes. Què resta, doncs? Inquirir la realitat en la realitat, el fet català en el fet espanyol. Arribar, en fi, al federalisme.

S'objectarà que el federalisme és cosa vaga i doctrinària. La doctrina, efectivament, no és més que doctrina, una lliçó de dret públic. Però també ho és la monarquia, i la república, i el socialisme. A Valladolid, serà una fórmula, però a Catalunya trencarà la teoria per a cercar la mateixa vida. Un estat ianqui pot ésser una convenció, però l'Estat Català no, i no obstant obeeixen a una idèntica idea federal.

Creiem que la denominació de nacionalista-federal, té una exactitud definitiva i creiem que és d'un ferm realisme polític. Tot lo que sigui separatisme, sentimental o doctrinari, allunyarà les solucions del plet català. Tot lo que sigui disertació política, excrement de possibilitats imaginàries, convertirà la premsa en butlletí de seminari de filosofia política. Lo eficaç és apoiar-se, primer, en lo català, després, en lo federal. El rest, no serà més que literatura.

PARADON

En paus

L'advocat senyor Andreu és al seu despatx esperant a la clientela.

Hi entra En Pep de la Taiona i li diu:

—Miri, senyor Andreu. Jo tinc aquest pagaré que'm va firmar, amb dos testimonis, el Jan de la Laia. Li vareig vendre el vi i em deu encara les mil pessetes d'aquest pagaré. Jo necessito els diners per a pagar doscents duros d'adobs que dèc al Pau del Suro i li prego que dongui pressa al executiu necessari per a embargar-li la fassina al Jan.

—Ho farem tal com demaneu i tan depressa com se pugui, Pep.

Al cap d'un moment entra en el despatx del senyor Andreu el Jan de la Laia:

—Senyor Andreu—diu,—l'Anton del Singlot em deu doscents duros d'alcohol que li vareig vendre firmant-me una lletra que ahir fou protestada. És un document executiu i li porto els documents perquè li embargui la fàbrica de licors. Jo necessito aquestes mil pessetes per a pagar an En Pep de la Taiona el vi que li dèc.

—Molt bé, Jan. Ho farem així.

Al cap d'un parell d'hores l'Anton del Singlot entra al despatx del senyor Andreu i diu:

—Senyor Andreu, vinc a molestar-lo per un assumpte interessant. Jo tinc de pagar an En Jan de la Laia doscents duros d'una lletra que va vèncer ahir i com que no puc pagar-la si no cobro les mil pessetes que'm deu el Pau del Suro, li porto el document que'ra va firmar perquè insti l'embarg de lo que tingui a casa seva En Pau.

—Mirarem de fer-ho, Anton.

Passa una mica més d'una hora escassa i entra En Pau del Suro al despatx del senyor Andreu.

—Dos mots, senyor advocat. En Pep de la Taiona em deu quatre mil rals i si no'ls cobro, jo no podré pagar uns doscents duros que dèc a l'Anton del Singlot. Què haig de fer?

El senyor Andreu, que havia anat prenent notes i recullint documents, va dir an En Pau del Suro:

—Avisen an En Pep de la Taiona, al Jan de la Laia i a l'Anton del Singlot, i tots quatre sigueu aquí al meu despatx a les cinc de la tarda.

A l'hora convinguda estaven els quatre interessats davant del bon senyor Andreu que els digué:

—Segons els vostres desitjos haig de començar quatre expedients d'embarg que donaran molta feina i costaran molts diners. He pensat arreglar-ho tot així.

I agafant el pagaré, el protest, les factures i tots els demés documents que li havien donat ho estripà i tirà els bocins al cove dels papers inútils, dient an En Pep, al Jan, al Ton i al Pau que'l miraven astorats:

—Aneu en nom de Deu, bona gent, que ja esteu tots en paus.

No'ls sembla que l'excel·lent advocat senyor Andreu té més condicions per a arreglar l'enredo econòmic d'Europa que tots el pèrits plegats que varen reunir-se a La Haia?

JEP DE JESUS

En Lerroux va expressar ben clarament que el diputat té de cobrar bones dietes. I En Guerra del Rfo desseguida li envià un telegrama aplaudint la seva actitud. Al menys aquests són clars: Volen cobrar i ho diuen. Pitjors són els que volen cobrar i cobren, de tot arreu si poden, sense dir-ho, fent veure encara que se sacrifiquen. Sinó que tots són pitjors com deia aquell, els uns per massa clars, els altres per massa foscos.

La incapacitat moral del conservadurisme

El conservadurisme ha fet fallida. El conservadurisme l'ha fet sempre; la seva única missió, en ella ha trobat sempre la seva força, ha sigut enterbolir les pures aigües ideals. Quan entre fang i brutícia les ha malmes llavors se les ha fet seves. El conservador necessita del fang per a viure.

El conservadurisme avui no porta cap idea moral. Esgarrapa d'aquí, esgarrapa d'allà, treu la pols dels vells texts, està a l'aguait per si pot robar qualche idea als nous valors humans, per a fer-se una moral a corre-cuita. Una moral treta de ca'l drapaire. Però les morals envel·lides no serveixen per a unir als homes, han perdut tota vitalitat, són pur formalisme i el poble que és ingenu i que és sincer, no entén ni de sa estètica ni de sa eficàcia material, que és l'única raó que donen perquè sens fe persisteixin i revisquin. Ni sa bellesa ni sa utilitat pràctica són arguments que convencin. El poble sap de sobres que la font moral sols té de cercar-se en l'esperit, i tot altre origen la prostitueix i la fa xorca.

El conservadurisme ha perdut la seva espiritualitat, avui nodreix el seu ideari de vells tòpics. Tòpics en la seva religió per a litúrgia, sense influència moral en la vida; tòpics en la seva constitució política on les institucions persisteixen per inèrcia i amb el corc a dintre; tòpic en la seva vida social on han perdut tota exemplaritat de galania i de talent. Tot paraules buides de sentit, sense cap ressò en el cor dels homes; i darrera aquestes paraules, un munt de grollers interessos a defensar, un viure xorc, sense gentilesa ni llealtat.

Per a aconseguir-ho se condemna a un sofrir material i moral al poble productor. Se l'obliga a viure en cofurnes insanes, a nodrir-se insuficientment, a treballar sense treva. Totes aquestes penes foren encara soportables, que fams i sofriments sempre els ha rebut amb altivesa; ço més terrible és que se l'obliga a viure amb indignitat. Com a classe inferior se'l té i se li recorda a tothora, en contra d'ell tota villania és permesa. I encara no és prou, manca la darrera prova; son treball ha sigut embrutit, integrat sols com vil mercaderia que té un preu innoble en el mercat, son esforç no pot ésser un orgull, sa obra perd el caràcter de viva emanació, de perllongació material de son esperit, de fill estimat pastat amb tots els dolers. El treball, el noble treball, l'essència mateixa de la civilització, continua essent una esclavitut, una condemna bíblica, una vergonya que infama amb son contacte.

El vell règim avui s'ha tret la careta. En parlava amb émfasis fins ara de la seva obra espiritual; el centre—i centre ha resultat que era i és tot partit que accepta el dret de propietat—ens retreia la Revolució Francesa, la dreta ens retreia la contra-revolució. Ha bastat un acte d'audàcia de sos adversaris per a perdre tot seguit la serenitat i negar tota virtut a totes aquelles abstraccions que fins llavors eren son còs de doctrina, proclamades com alt esperit d'una època i d'una civilització. Avui ens vol fer passar com a senyeres un pal on se li ha arrencat el drap perquè portava símbols que comprometien massa.

Com les dones de mala vida malparlen de les honrades, avui els conservadors insulten el pervindre i denigren el passat que despullaren de tota noblesa amb llur actuació i volen sobornar al món comprant-lo amb quatre xavos, volen idealitzar-lo parlant-nos de ses riqueses, mostrant-se ells mateixos, eixuts de tota virtut i de tota gràcia, com exemples dignes d'imitar.

COT DE REDDIS

A un diputat dels que varen votar "alló"

Bé, molt bé, no!... Has quedat a l'altura de la grava!

Doscents duros cada mes, per representà a la «pàtria», assistint a les sessions quan a tu et dona la gana o no acostant-hi per res, si així per la closca et passal... Què espavilatl... Què aixerit! Diariament, trentatres «llaunes», sense cap obligació i «limpias de polvo i paja»!

Però, escolta, ja has pensat en la impressió deplorable que això causarà als benèdicts que un dia varen votar-te, esperant trobar en tu un defensor, un guia, un pare? Tu has enganyat a la gent, l'has traïda, l'has burlada; no era aquest el compromís que vas contraure amb nosaltres!

Ja que anaves per això, a l'hora en que va entaular-se la batalla electoral que a diputat va elevar-te, tu ens havies d'haver dit! «Ciudadans: si pesco l'acta, proposaré al Parlament que em senyali una mesada una mica regular, perquè fills, les coses clares, treballar sense profit, trobo que no vesteix gaire».

Si tu ens haguessis parlat amb aquest sincer llenguatge, nosaltres, naturalment, t'hauríem girat l'espatlla i no t'hauríem votat; però tu, grandíssim trápala, recorde's lo que ens vas dir? «Soldats de la democràcia, voteu-me i en mi tindreu un lluitadò infatigable que no parará un moment de treballar per vosaltres i que es creurà ben pagat amb l'amor d'aquesta massa, fins avui, indignament, per tants traidors explotada».

Eh! Quin mètode de complir les clàusules del programa! Què n'has fet de tot allò? On queden la democràcia, el noble desinterés i l'amor al poble, sàtrapa? Nol. Quan ara vingui algú i et preguntin si ets encara dels verds, dels grocs o dels blaus, no li vagis amb camàndules i digues francament:—Soc de la colla de la barra.

C. GUMA

Una vergonya nacional

Ens quedem sense mestres. Ja ningú es trenca el cap estudiant per a mestre, i tothom s'enginya en altres oficis i ocupacions més lucratives, de menys sacrifici, de més comoditat personal i de menys responsabilitat moral.

I no solament ningú vol ofegar ses il·lusions professionals de millorament, aprenent una carrera tan monòtona i tan poc expansiva, sinó que els mestres se'n van del Magisteri a carrera feta, i el problema de l'instrucció cada moment ofereix a tot arreu més sèries dificultats, per manca de personal.

Aqueix mal, que de no posar-hi cura aviat amenaça en la imminent dispersió total dels mestres, el veuen els polítics, governs i poble, perquè ja no és d'avui ni d'ahir. No obstant... aquella fredor...

La situació del mestre, sempre ha sigut esfereïdora per igual, perquè augmentant-se-li la paga una misèria, les exigències exteriors de la vida, han absorbit l'augment, perquè tot s'ha posat als núvols, i les coses sempre han sigut crítiques lo mateix.

Per idèntiques raons, les escoles, sempre han sigut les mateixes: Se n'han creat unes quantes, mes, l'augment continu del cens, ha sigut sempre més important que el comprès entre la diferència d'escoles antigues i noves. Per lo tant,

tot està lo mateix que sempre, i el Magisteri mundial, no té precisament aquell caient de color de rosa, en que molts el pinten, després d'unes esquifides millores.

A Espanya, ens manquen vint mil escoles, manca reformar les actuals (que la majoria són nius de rates), manca material pedagògic modern, i, finalment, és precis donar al mestre un sou decent, que no'l té. Perquè, sense volguer regatejar mèrits a ningú, no té la paga d'un guàrdia civil, ni la d'un peó de carretera.

I el Magisteri, cansat d'esperar reivindicacions justes i falses promeses, es retira. I es retira, no pas avergonyit de no haver fet l'obligació en tots els seus extrems, sinó perquè, en aquests moments, que's fa més necessària una obra de cultura intensa i sòlida que regeneri la societat actual, adulterada per egoïsmes i ambicions, moltes vegades filles de la falsa interpretació per incultura, i necessitant el mestre ara més que mai l'apoi, per a afrontar aquests grans problemes, li és negat, i no pot dur damunt seu, perquè no té prou forces, l'obra transcendental de l'ensenyança, que té d'apoiar tothom.

Per això, el cos del Magisteri se'n va per portes, i no és pas exposat l'assegurar que, dintre un lapse de temps relativament curt, quedarem sense mestres.

No estem pas per estadístiques ni per números, perquè tot plegat ens ocuparia massa lloc, però ens consta d'un modo positiu, que'l Magisteri d'Espanya té, anyalment, un dèficit de 300 mestres.

Si reflexionem que aqueix dèficit, temps enrera no era tan crescut, i que d'aquí endavant ho serà més, anirem a parar ben aviat, a lo que jo suara deia.

I, si arribés un dia tan desgraciat per Espanya, que l'instrucció primària quedés abandonada del tot, o pitjor, confiada després a mans mercenàries, i que d'això n'esdevingués algun daltabaix, no's podrien queixar ni Govern ni poble. El primer, perquè coneixent les conveniències i necessitats apremiantes, que té una nació d'instruir-se, sempre s'ha inhibit de l'obligació que té d'atendre-les. I el poble, perquè, veient de sobres la precària situació del Magisteri, no n'ha protestat d'això, comportant que el mestre hagi seguit fent badalls, i jugant-se la vida, fent estudi en escoles a punt de caure.—MIQUEL RIBALTA

Mossegades

La Maria del Alba, era una noia d'anima senzilla. Orfa de pare, amb una mare tulida, inútil pel treball, ella, tenia d'espavilar-se per a portar lo necessari a casa. Aquella casa, abans somrienta com un dia de primavera, s'era tornada trista, com un plujós dia d'hivern.

L'Albeta, com li deien, no estava acostumada a guanyar-se les mossades, ja que el jornal de son pare, cubria les necessitats de la família, composta de la dona, la Maria, una nena de deu anys i un marrec de vuit.

L'Albeta, al morir son pare, comprengué la situació enguniosa en que quedaven i resolgué cercar treball. Des de aquell moment va començar el calvari per la pobreta.

Després de molt cercar com qui pidola una almoïna, va trobar feina de cusidora de pantalons i guerrerres per a l'exèrcit.

Aquesta feina, demés d'ésser mal pagada, era molt pesada, perquè tenia de treballar catorze hores cada dia, clavada a la màquina fent-se malbé la vista i la salut.

Després, com que feia goig, fou desitjada pel burgès. Ella es rebel·là i tingué de saltar de la casa. Cercà treball en altres cases. N'ous desenganyats i noves humiliacions, que ompliren de fel són ànima senzilla.

Per fi, per mitjà d'una bona veïna que tenia l'home contramestre, entrà en una fàbrica de teixits com ajudanta de teixidora. L'Albeta va tenir-ne una alegria, puix guanyaria més, i no li caldria treballar tantes hores.

Poc se pensava ella lo que li esperava a la fàbrica... Prompte vingué el desengany. Els primers dies cregué tornar-se boja. Li semblava que'l món finava. En mig d'aquell terrabastall ocasionat pels engranatges, volants, llençadores i altres pessas d'aquells monstres de ferro, quedà com entontida. Les companyes de treball, al veure-la tan poruga, se'n mofaven. Això va fer que's tornés esquerpa i desconfiada amb ses companyes, que inconscient del mal que li ocasionaven, la feien el blanc de les seves mofes que se li clavaven al cor, fent-lo sagnar...

Un dia, l'encarregat l'amonestà per

sa torpesa en el treball, amenassant-la en treure-la si no s'esmenava. Tot el dia estigué preocupada; no feia més que pensar en sa mare tulida i sos germans petits i la misèria inevitable si es quedava sense feina. Del seu capficament, se li posà un tel a la vista, y perdé la consciència del temps i de les coses que l'envoltaven, caigué a terra i en sa caiguda, l'engrnatge d'un d'aquells monstres, amb ses dents de ferro, li destroçà horriblement un braç.

Primer les mossegades de les persones, després les del monstre de ferro.

L'Albeta, que és avui una pobra noia sense braç, no sabria dir quines li han fet més mal.

RAFAEL MASIP

NOTES DE FORA

NAVÀS

Després del ridícol aplec de Sant Boi, la «U. M. N.» ha tractat de reunir-se novament en el catalaníssim poble de Navàs, del districte de Manresa. Assolint aquesta vegada un fracàs més formidable i definitiu que a la vila del Pla del Llobregat.

En baixar a l'andén els cinc prohoms de la «U. M. N.» Alfons Sala, Marqués de Olérdola, Comte de Fígols, Martí i Ventosa i Comte de Santa Maria de Pomés, varen ésser rebuts amb gran cridòria per la gentada que'ls havia anat a rebre. Els prohoms, aviat es donaren compte de que aquella gentada que havia anat a l'estació no els aclamava precisament a ells sinó que donava crits de *Visca Catalunya, abaix la «U. M. N.»* i altres de més expresius.

De prompte intervingué la guàrdia civil per a obrir pas als forasters que, junt amb els quatre amics de Manresa, havien d'empendre el viatge triomfal cap a Navàs. La força pública rodejà als expedicionaris acompanyant-los fins al tren de la via de Berga.

Això fou sols el començament. A l'arribar el convoi a Sallent es reproduïren d'una manera sorollosa les manifestacions contra la «U. M. N.» sentint-se aclamacions a Catalunya i una xiulada adreçada als expedicionaris.

Arriba el tren a Navàs, i es reproduïren i multipliquen tota mena de protestes i ironies. Els balcons de les cases eren endomassats amb la bandera catalana i tot el poble estava endiumenjat amb motiu de l'audició de Sardanes i festes patriòtiques que celebrava l'Ateneu Navassenc.

posant que, de no trobar un remei, dins de poc farà llàstima de veure Els fascistes fan com uns que coneixem nosaltres, que tot dient-se patriotes, només fan que mal a la pàtria.

Ens dol per Itàlia. Però també ens dol per Espanya. No sigui cosa que el nostre govern es dongui compte—que ja és difícil—de que Itàlia li fa la competència i aleshores si que valguin aquell sant que un dia o altre faran patró de les crisis. Sortirem a crisi per dia.

Nosaltres per a evitar això i per l'estimació que portem a Itàlia, els oferim el nostre gran Zamora. Res, En Zamora portat al banc blau, tot blanc, els braços estirats, mig aixerrencat i mirant ferèstegament als diputats, al govern italià no li passa cap més goal per fort que «xutin».

FRANÇA S'ACABA

No ho diem nosaltres; ho diuen ells. Els Déus ens lliurin de volguer mai semblant cosal

Els francesos es queixen de la manca de procreació i estan espantats perquè a l'any 1920 hi hagué 166 naixements per 100 matrimonis, i diuen que seguint així, França no tindrà més de 35 milions d'habitants l'any 1940, 31 milions l'any 1950 i 25 milions l'any 1965.

Es cosa que preocupa certament. Veure minyar de proporció tan alarmanent el nombre de llurs habitants és cosa que ha de preocupar a França i qualsevol altre poble que's trobi en el seu cas.

Però... però queda una esperança. Onno'n queda, si és que no en té, és perquè no vol. L'esperança és que, a l'any 1965 els homes ja s'hagin pegat un xic més que ara, que estiguin per tant més cansats, més mancats de repòs i que aleshores les subsistències que han fugit esporuguides a regions ignotes, tornin, clar que tornaran amb precaució, poc a poc, de mica en mica. I quan totes hagin tornat, que's posin a l'abast de tothom, aleshores potser serà l'hora de curar-se i potser també aleshores França veurà créixer altra vegada la seva població.

I si per cas això no arribés, que encomani per tal objecte a l'Alemanya. Amb temps ja li farà.

Després del dinar que'ls de la «U. M. N.» celebraren en el seu local, es pronunciaren uns quants discursos per a sortir del pas, parlant-se de la «Lliga», de Washington i de l'autonomia municipal. Els oradors havien de fer un verdader esforç per a fer-se sentir en mig d'un gran bullici. Els parlaments foren interromputs a cada pas. L'Olérdola s'indignà i es promogué un gran escàndol, repartint-se garrotades a tort i a dret. Com es pogué s'acabà l'acte que fou un verdader èxit de gatzara estiuenca.

A la tarda, a l'hora anunciada, tingué lloc l'audició de sardanes en mig de gran animació. Tot el poble participava de la festa catalanesca; per això l'entusiasme es convertí en protesta quan la força pública volgué interrompre-la inútilment. Abans d'acabar l'audició de sardanes la gent es donà compte de que els expedicionaris de la «U. M. N.» havien desaparegut del poble.

Com a detall interessant ens cal dir que'ls socis fundadors del Centre de la «U. M. N.» a Navàren 13, i després de la festa d'inauguració han quedat reduïts a set.

VEUS DE LA OPINIÓ

Un problema trascendental

Fa un any i mig que l'Ajuntament de Barcelona procedí a la confecció d'un Padró de veïns general que respongués a la realitat dels fets. Si la memòria no ens enganya, s'assenyalaren vuitanta mil duros per a contribuir a les despeses i després, resultant petita la quantitat assignada, es tingué que votar un suplement respectable per a abonar els treballs de confecció.

Bona quantitat dels encarregats d'aquell Padró novíssim no sabien d'aquestes coses i es donà el lamentable cas de alguns agavelladors de lots de vivendes, que no coneixien el terreny que trepitjaven ni sabien una paraula de la constitució del veïnat. Així no és estrany que'l bunyol resultés esplèndid com resultà.

No hi ha ningú amb un través de dit d'enteniment que cregui que Barcelona posseeix la migrada quantitat de 709.728 habitants, ni hi ha ningú que s'estranyi de que prodigant-se com ho foren, sense mirar prim, les places de constructors del Padró a tants inexperts al aguait de la propina, s'hagi produït el fracàs que tothom deplora.

ELS ASSASSINS DE RATHENAU

Quan sapiguérem la trista nova de l'atemptat del que fou víctima el gran home públic alemany Rathenau, ens imaginàrem desseguida terribles complots organitzats per ferèstecs militars, no menys terribles, amb grossos bigotis, llargues barbes, mirada extraviada i gest ferreny. Però no, la nostra fantasia s'ha equivocat. No són terrenys, ni tenen llargues barbes, ni grossos bigotis, ni tan sols tenen el gest malhumorat. Res, que de primer cop de vista són simpàtics

Ewin Kern i Hermann Fischer, assassins de Walther Rathenau

Dos homes joves, l'un sobre tot. Són a l'entrada de la vida i ja la seva mà ha actuat com mà de Déu dolent suprimint vides.

Fóra cosa digna de saber-se, si amb certesa es pogués saber, quin motiu armà el seu braç? Que l'odi? Prou, és ço més fàcil. Però per altra part, a l'edat d'ells, pot en veritat sentir-se odi?

S'ha dit molt sobre la influència de les lectures. Això no deixa d'ésser cert. La lectura influeix en gran manera sobre l'individu. Però també està demostrat que aquesta influència l'exerceix sobre tots els individus, siguin i pertanyin a la classe que vulguin.

No hi hauria lectura dolenta si aquesta d'avant mà no fos emmetzinada per quinscuns homes, que sembla que talment tinguin fet el propòsit de fer esdevindre a l'home en la més repugnant de les feres.

Batallades de tot arreu

FRANÇA TREBALLA

Treballa la França, així ho diuen els nostres amics els francesos i mentre treballen tenen un gest de no pas compediment, sinó de menyspreu per l'Alemanya per quina encara la guerra no és pas acabada.

La situació interior d'Alemanya innegablement

—Mentre no sigui donar diners... tots companys, eh?

(De Le Ritré)

és greu. Per una part l'extrema esquerra no està pas satisfeta del tot de l'actual govern i per altra la dreta, els pangermanistes que somnien amb la restauració de l'Imperi, fan tots els possibles per

a que la vida del règim actual sigui impossible.

Però ço que succeeix a l'Alemanya no té pas res d'extraordinari. Al contrari, no arriba ni en molt a les proporcions que amb seguretat en altres llocs hauria arribat. Alemanya, avui per avui, gaudeix un règim francament socialista, que ha dictat lleis que l'acrediten de tal i per què no esperar que segueixi així com fins ara?

França treballa, és cert. Però tampoc la seva situació és molt falaguera. I cal que de passada pensi en les conseqüències d'una derrota, que si a l'Alemanya han estat greus, molt més ho haurien estat a França.

UN ALTRE «XUT»

Que's desí el Barcelona, ja ho són prou de campions! Catalunya té grans futbolistes; Itàlia en té més; la majoria de la Cambra de Diputats. Goal que assenyalen, goal que entren i que no falla.

Una vegada o altra hauria de sortir-li competidor a Espanya. Sembla la mestressa i senyora amb això de les crisis. Fins en aquest aspecte Espanya ha fet la seva preponderància internacional. Que Espanya durant quiscuns anys ha sofert moltes crisis? Això no és res. Ara vé Itàlia i durant quiscuns mesos té més crisis que hagi pogut tindre Espanya durant aquests anys.

Es així. Quan ens creïem que aquest gènere era exclusiu nostre, que no hi havia competència, que ens deixarien tranquils, que podríem anar fent, amb santa paciència i amb santa calma, sense amoinar-s'hi gaire, sense masses esforços de propaganda, amb una mena de beatitud que ens serveixi d'assaig per a quan sigui l'hora d'arribar-se fins a la Glòria, amb poc esforç, sense escarràs, té, ens surt un competidor que és estranger i que hi té més traça

El món està impossible i Itàlia tant com el món. Entre fascistes i els que no són fascistes, l'estan

Al Institut de Demografia existeixen detalls reveladors del enorme abscondiment de veïns del Padró. És una por migeval que'ls fa fugir de tota mena de perills per a escapar a contribucions i recàrrecs.

El nombre de matrimonis efectuats no dona de bon tros el tant per cent natural d'augment de població assimilable a les altres capitals espanyoles i estrangeres. Lo inexplicable és que les majories consistorials del nostre Ajuntament, tan devotes del engrandiment de la urbs, tan empenyades en patentisar la superioritat de Barcelona sobre Madrid, pel nombre de pobladors que manté, no hagin trobat un mig més fefaent, més segur, i per damunt de tot més econòmic, a fi de trobar el nombre apropiat a la exactitud de veïns a Barcelona.

Si se'ns permet reproduir una agena pretensió direm que al esmentat Institut de Demografia Sanitària resta en estat de gestació una oficina que deu encarregar-se de la confecció d'un Padró general de vivendes. Si l'Ajuntament concedia el personal necessari perquè dita oficina pugés desenrotllar-se degudament, perquè no podria ésser aqueixa oficina la quina resseguint Barcelona pam a pam cuidés de un Padró de veïns complet, portant el moviment d'altres i baixes al dia, evitant l'abscondiment de tants i tants per motius fàcils d'explicar?

Ja seria hora de retre aqueixim mens servei a Barcelona.—J. COSTA I POMÉS

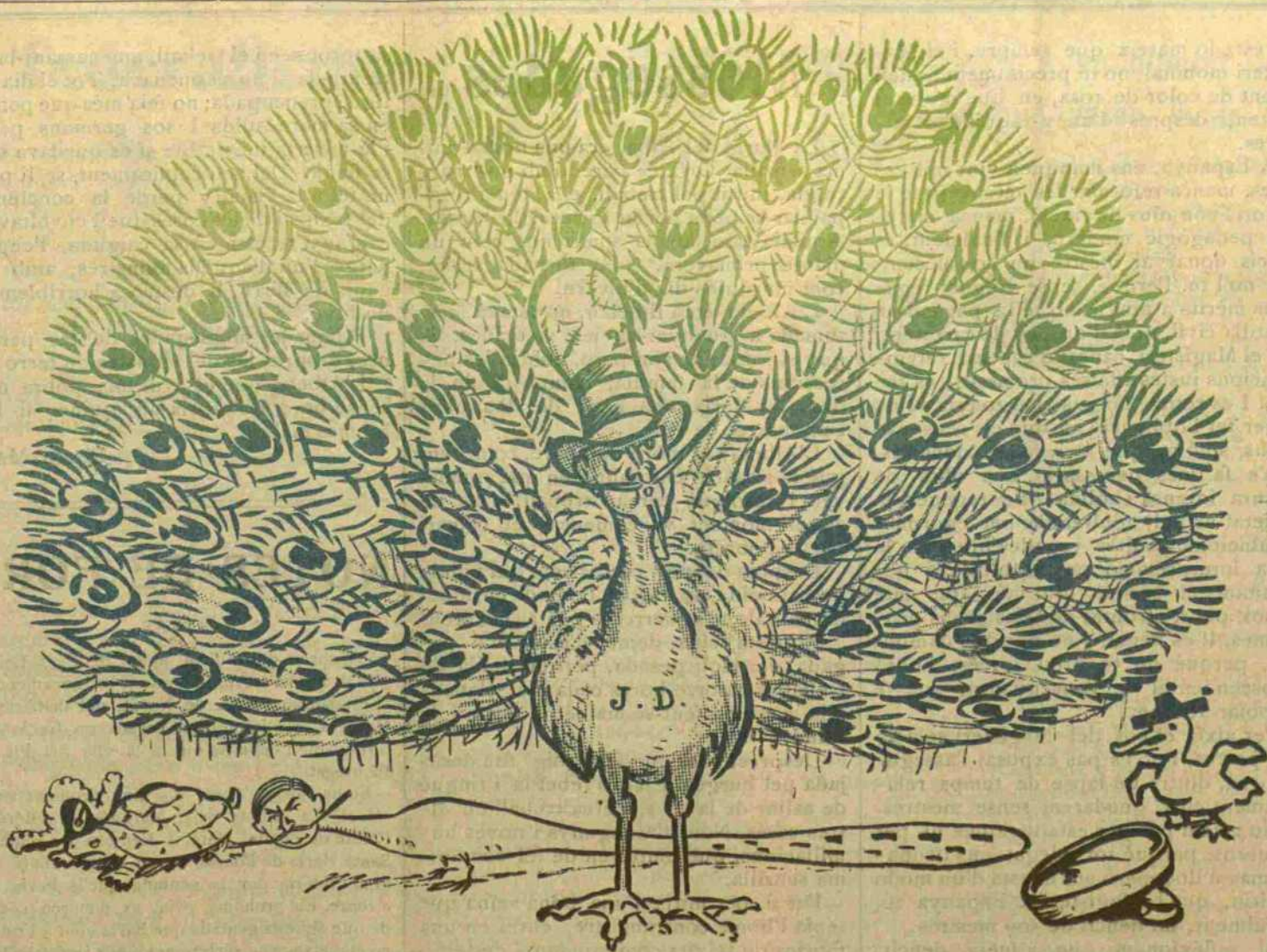
El Tribunal de Perpinyà acaba de condemnar a vint anys de presidi a un comerciant de vins que feu una «quebra fraudulenta» de més de deu milions de francs, quan el seu actiu era d'uns 800.000.

A Barcelona encara no s'ha obert cap procés contra els autors del crack del seu banc.

El joc dels mals companys

—Per fi n'hem trobat un que té bones espatilles. Apa, nois, tots damunt d'ell!

EL «PAVO REAL» ESTARRUFAT

Aquest no vé de l'India estranya
ni canta amb versos inspirats.
Es el gran «pavo real» d'Espanya

que amb els seus crits ens té esverats.
Prou fa la roda i s'envaneix
amb son plumatge roig i d'or.

No té res més: ni és brau, ni és fort.
Treieu-li el brill amb que es cobreix
i el «pavo real» és un gall mort!

Coses del dia

Era prop del migdia i del carrer d'En Trenta. A l'arribar davant del nou domicili vaig cridar:

—Boll!

El carretó de lloguer que jo menava complí perfectament i s'aturà en sec. Al cap de quatre minuts ja tenia a l'acera tot el mobiliari: catre, llibres, dues malletes esbotzades i una guitarra per a espantar la gana.

Llavors és quan es presentà la portera i em digué amb ulls d'esverada:

—Això no és el tracte! Ja li vaig dir que la propietària no volia criatures.

Al sentir això vaig mirar estranyat pel meu voltant.

—Però si jo no en tinc, de criatures! —vaig afirmar segur de mi mateix.

—Pero si no en tenim, —confirmà la meua companya d'ideal i de fam.

—Això ho dieu! Qui m'assegura que entre aquests trastots no en porteu cap d'amagada?

—Per Déu, senyora donya portera!...

—Per quedar tranquil·la, no tinc més remei que registrar-ho tot.

I en mig del carrer, aquella portera sense entranyes comença a remoure tot el nostre ajuar.

—Què hi ha aquí?... I allà?

I cada vegada ensenyava a un pilot de curiosos que feien rotllo, les intimitats d'una maleta plena de plats bruts, perquè la meua companya té la costum de rentar la vaixel·la un cop cada setmana.

Per fi, quan ho tingué tot examinat i flairat pronuncià:

—Està bè! Poden pujar-ho tot a dalt sense pelar la paret.

Quan ho tinguérem tot arranjat i ens disposàvem a tancar la porta, la demnada portera ens aturà.

—No, no, encara manca complir una rigurosa formalitat.

—Una formalitat?

—Sí. Que vostès no tenen avui fills, n'estic convençuda. Però qui em garanteix que estaran igual d'aquí mig any... un any....

—Jo li juro....

—Deixi's de juraments. Tots diuen el mateix.

I aquella maleïda portera, que mal·lamb la mati, ens feu firmar un escrit en el qual ens comprometíem a no tenir fills.

Ara, que no sabem si complirem.

FERRÀN D'EGARA

“SE NECESITA JOVEN..”

«Uns vinticinco naps de sou,
una instrucció refinada,
una roba ben preuada
i estudis fins al dinou.

De modals tenir-ne un pou,
no ésser de la flamarada,
tenir bona anomenada,
recomanacions... I prou!»

...Deixant-se ben bé de dir
el tracte que reberà...
El burgès llest i mesquí,
podria aprofitar el vers
com anunci, per llogar
un dependent de comerç.

ANSELM GÓMEZ

REPICS

Es torna a parlar de crisi ministerial. Cap dels ministres vol anar-se'n fins que'ls treuen. Per cert que un antic empleat d'un ministeri ens ha contat que així que's confirma la crisi total, en cada ministeri passa, totes les vegades, una cosa curiósíssima. Tot quan hi ha d'objectes, documents, papers, etc., damunt de les taules dels ministres i dels secretaris i empleats principals, és tirat en bloc a un gran cabàs que és portat a casa del ministre cessant. Allí es fa la tria de tot. Expedients pendents, documents, papers que van al foc. Els alts empleats, amics del ministre, com és sabut, fan la tria. L'un es queda l'escribania, l'altre uns quants milers de quartilles, l'altre un altre objecte, fins les plumes, els llapis, els regles. I ve't aquí que cada crisi costa al país una pila de mils pesetes només de material d'escriptori, que s'ha de renovar cada vegada.

Ah! I ens oblidàvem de lo principal: de les màquines d'escriure que la majoria de vegades també desapareixen.

Els diputats s'han apujat el sou. Si ells, no abusessin del seu càrrec per trafiquejar en tota

mena d'assumpes, estaríem d'acord amb aquest augment; mes aquí, en aquest país on els qui ostenten càrrecs d'elecció popular, al poc temps d'ésser elegits es converteixen en potentats, no trobem noble que mentre el poble badalla de fam i l'Hisenda Pública està en déficit, ells és preocupin d'aquestes coses que per a ells sols són misèries.

Que mancava un programa? Que ningú sap on va? Doncs aquí el tenen. El copiem d'un diari de fora. Mireu lo que defensarà i combatirà dit periòdic.

«Defenderá: El Cristianismo Social, el Feminismo, el Vegetarismo, el Esperantismo, el Excursionismo, el buen hablar y las buenas costumbres; campañas de justicia y en pro de la libertad protección a animales y plantas.

Combatirá: El alcoholismo, el ateísmo, la indiferencia religiosa, deportes en su aspecto salvaje, espectáculos inmorales y perniciosos, el uso del tabaco, las loterías, la pornografía, la prostitución, el juego, la blasfemia y las corridas de toros.»

Això és el malabarisme de l'ideologia, l'Arca de Noé, on no hi mancava cap bèstia, i l'àngel exterminador de Sodoma i Gomorra.

Després d'això un altre diluvi universal!

El rei Alexandre de Sèrbia ha indultat a un comunista que intentà assassinar-lo en juny de l'any passat.

La pena de mort li ha sigut commutada per la de vint anys de reclusió.

El rei Alexandre ha pres aquesta iniciativa contra l'opinió del seu govern que s'hi oposava fermament, i per a aconseguir-ho ha hagut de sostenir una lluita de varies setmanes amb el President del Consell.

Molt bé.

Per aquest camí és per on els quèses d'Estat s'atreuen les simpaties del poble que governen. Segurament que amb la firma de l'indult, el rei Alexandre haurà vist disminuir el nombre dels seus contraris més que amb cinc anys de repressió anti republicana.

CORRESPONDENCIA

Cavallers: Anselm V. Sugrañes: Aquesta vegada és fluixet lo que envia, no el podré complaure. Esforçis en trobar coses més interessants.

—Miquel Ribalta: Anirà el seu treball: Li prego escrigui en una sola cara del paper deixant l'altra en blanc.—Morito: Qui sap! Vostè vagi fent, no es pot negar que té condicions, però s'ha de pulir molt.—Garramell: No hem entès prou bé el seu treball. Ens sembla que si no ho envia copiat a màquina.—Sinibaldo: Vostè farà coses, no desmaià.—Llapissera: No va malament, però esculleixi un nom més bonic